

Mayıs, 2011 Sayı: 16

- I. Çin'de Gelişmeler**
  - o Ekonomi**
  - o Enflasyon ve Para Politikası**
  - o Dış Ticaret**
  - o Yatırımlar**
- II. Çin Dış Ülkelerle İlişkileri**
  - o ABD ile ilişkiler**
  - o AB ile ilişkiler**
  - o Diğer Ülkelerle İlişkiler**
  - o Türkiye ile İlişkiler**
- III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

**Headquarters:** Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey  
**Ankara:** İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey  
**Brussels:** 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium  
**Washington D.C. :** 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA  
**Berlin:** Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany  
**Paris:** 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France  
**Beijing:** Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

**Phone:** +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50  
**Phone:** +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76  
**Phone:** +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993  
**Phone:** +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71  
**Phone:** +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399  
**Phone:** +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46  
**Phone:** +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206  
[www.tusiad.org](http://www.tusiad.org)

**e-mail:** [tusiad@tusiad.org](mailto:tusiad@tusiad.org)  
**e-mail:** [ankoffice@tusiad.org](mailto:ankoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [bxloffice@tusiad.org](mailto:bxloffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [usoffice@tusiad.us](mailto:usoffice@tusiad.us)  
**e-mail:** [berlinoffice@tusiad.org](mailto:berlinoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [parisoffice@tusiad.org](mailto:parisoffice@tusiad.org)  
**e-mail:** [tusiad.china@euccc.com.cn](mailto:tusiad.china@euccc.com.cn)

## I. Çin’de Gelişmeler

### ➤ Ekonomi

#### Uluslararası Kurumlar, Çin için 2011 yılı büyüme tahmini düşürdü

Goldman Sachs, yüksek petrol fiyatları ve düşük veriler nedeniyle Çin’in büyüme tahminlerini düşürdü ve enflasyonun hızlanacağını öngördü.

Sach’a göre Çin ekonomideki yavaşlama tahmin edilen düşüşten daha da hızlı olacak. Sach’a göre Çin 2011’de %10luk büyümeyi gerçekleştiremeyecek. Tahminler büyümenin %9.4 olacağı yönünde. Credit Suisse Çin için 2011 büyüme tahminin %9.1’den %8.8’e düşürürken, Daiwa Securities Group 11 Mayıs’ta yaptığı açıklamada Çin büyüme rakamının yıl sonunda %9.2 olarak gerçekleşeceği tahminini yaptı. JP Morgan Chase & Co. ise 20 Mayıs’ta yaptığı açıklamada, Çin büyüme tahmini %9.5’den %9.4’e düşürdü.

Çin 2011 enflasyon tahminleri yükseltildi. Goldman Sachs, bu yılki enflasyon tahminini %4.3’ten %4.7’ye çıkarttı. US Bank, hızla artan domuz fiyatlarının etkisiyle Haziran ayında Çin’deki enflasyonun %5.6’ya ulaşacağını ve Ağustos ayına kadar

enflasyonun %5’in altına inmeyeceği tahminini yaptı. (1)

#### Çin Nüfus Sayımı

Çin, Komünist Partisi Merkezi Komitesi ve Devlet Konseyi tarafından 1 Kasım 2010’da 6. Çin Ulusal nüfus sayımı gerçekleştirilmeye başlanmıştı. Sayıma 10 milyon nüfus sayım memuru, medya ve bakanlıklar destek verdi. Sayım sonuçlarına göre, Çin nüfusu 73.90 milyon (%5.84) artış göstererek 1,339,724,852 oldu. 2000 yılından bu yana yıllık ortalama 0.5 artış yaşandı. (2)

#### RMB dünyadaki önemli para birimlerinden biri olacak

Dünya Bankası, 2025 yılında Çin parası RMB’nin, ABD Doları ve avroyla birlikte dünyanın önemli para birimi olacağı tahmininde bulundu.

Dünya Bankası tarafından dün (17 Mayıs) yayınlanan raporda, 2025 yılında Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Kore Cumhuriyeti ve Rusya gibi ülkelerde sağlanan ekonomik büyümenin, dünyadaki toplam büyümenin yarısından fazlasını oluşturacağı ve uluslararası para sisteminin tek para birimine dayalı olmaktan çıkacağı belirtildi.

Dünya Bankası'nın tahminlerine göre, ABD, Avro Bölgesi ve Çin, dünyadaki "ekonomik büyümenin en önemli üç desteği" olacak. Bu üç ekonomik güç, küresel ekonomik büyümeyi ticaret, finans ve teknolojik ilerleme yoluyla sağlayacak. Böylece merkezinde ABD Doları olan mevcut sistemden daha istikrarlı bir uluslararası para sistemine geçilebilecek. (3)

### ➤ Enflasyon ve Para Politikası

#### Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Geçtiğimiz Nisan ayında TÜFE %5.3 oranında arttı. Şehirlerde fiyatlar %5.2 oranında yükselirken, kırsal kesimlerde %5.8 arttı. Gıda fiyatlarında artış %11.5 olarak gerçekleşti. Diğer ürünlerde ise %2.7'lik artış görüldü.

Tüketici malları fiyatlarında %5.9 oranında artış görülürken, hizmetlerdeki fiyat artışı %3.9 olarak gerçekleşti. (4)

#### Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Nisan ayında ÜFE bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %6.8'lik artış gösterdi. Bir önceki aya kıyasla 0.5 oranında düşüş seyretti. (5)

#### Nisan ayında Çin'in mali gelirleri %27 oranında arttı

Çin Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, ülkenin mali gelirleri

geçen yılın aynı dönemine kıyasla %27.2'lik artış göstererek 1 trilyon yuan'e yükseldi. (154 milyar USD). Geçtiğimiz Mart ayına kıyasla da mali gelirlerde %26.7 oranında artış oldu. 2011'in ilk iki ayı ile kıyaslandığında artış oranı artan ithalata bağlı olarak nisbeten az oldu.

Bakanlık, Nisan ayı harcamalarının da geçen yıla göre %31 oranında arttığını söyledi. (730.4 milyar yuan). (6)

**Çin Merkez Bankası, enflasyonla mücadele için bu yıl beşinci kez, bankaların rezerv karşılık oranlarını artırdı.**

Büyük bankaların Merkez Bankası'nda tutmak zorunda oldukları rezervin oranı yüzde 21'e yükseltildi. Bu şimdiye kadarki en yüksek oran.

Çin'de üretim artışı Nisan ayında beklenenden daha az gerçekleşmişti. Bu da ekonomiyi yavaşlatmaya yönelik önlemlerin sonuç vermeye başladığına işaret ediyor.

Nisan ayında enflasyon yüzde 5,3 oldu. Enflasyon Mart ayında 5,4 olmuştu. Çin Merkez Bankası'nın yıllık enflasyon hedefi yüzde 4.

Merkez Bankası rezerv karşılık oranlarını artırarak, bankaların verdiği kredileri sınırlandırmaya çalışıyor.

Bunun karşılığında da harcamaların azalması umuluyor.

Çin'de enflasyonun artmasının en büyük nedeni, gıda fiyatlarındaki artış.

Gıda fiyatları bir yıl öncesine göre yüzde 10 yüksek.

Amerika Birleşik Devletleri'nin ardından en büyük ekonomi olan Çin, enflasyondaki artışın sosyal huzursuzluğu arttırmamasından endişe ediyor. (7)

### ➤ Dış Ticaret

#### Çin'in Nisan ayı ticaret fazlası 11.43 milyar USD

Çin Gümrük İdaresi'nden yapılan açıklamaya göre Çin'in ticaret fazlası 11.43 milyar USD oldu. Çin Gümrük İdaresi, Çin'in ticaret hacminin Nisan ayında bir önceki yılın Nisan ayına kıyasla %25.9 oranında artış göstererek 299.95 milyar USD olduğunu belirtti. İhracat; %29 yükseliş göstererek 155.69 milyar USD olarak gerçekleşti. İthalat; %21.8 yükseldi, 144.26 milyar USD olarak gerçekleşti.

Bu yılın ilk dört ayında, mekanik ve elektrikli ürünlerin ihracatı %22.9 oranında arttı ve 319.76 milyar USD ile

ülke toplam ihracatının %57.6'nı oluşturmaktadır.

Yine Çin Gümrük İdaresinen alınan verilerine göre, Çin'in en büyük ticaret partneri AB ile olan ticaret hacmi Nisan ayında %23.5'lik artış göstererek 170 milyar USD olarak gerçekleşti.

ABD ile ticaret hacmi ise %24.8 oranında artmış ve 133.71 milyar USD olarak gerçekleşti

Japonya ile gerçekleşen ticaret hacmi ise %22.9 oranında artışla 108.86 milyar USD oldu.

Ülkenin demir cevheri ithalatı geçen aya kıyasla %15 azalarak 52.88 milyon ton olarak gerçekleşti.

Bu yılın Ocak ve Mart aylarında Çin 1.02 milyar USD ticaret açığı görüldü. Gümrük İdaresine göre ticaret açığına emtia fiyatlarında görülen artış ve mevsimsel faktörler neden olmakta.

Uzmanlara göre, Avrupada yaşanan borç krizi, Amerika'nın hızla artan bütçe açığı ve Japonya'da yaşanan afet sonrası iyileşme sürecinin getirdiği baskılar nedeniyle ülkenin dış ticareti belirsizliklerle karşı karşıya. (8)

## ➤ Yatırımlar

### Doğrudan Yabancı Yatırımları (FDI)

Yılın ilk 4 ayında Çin'de FDI %26 oranında artış gösterdi. Çin Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, bu yılın ilk 4 ayında FDI geçen yılın aynı dönemine kıyasla %26.03'lük artışla 38.8 milyar USD olarak gerçekleşti.

Ticaret Bakanlığı sözcüsü Yao Jian, Nisan ayında, FDI'nın geçen yıl Nisan göre %15.21 artış göstererek 8.46 milyar USD olduğunu, ancak Mart ayına kıyasla düşüş yaşandığını belirtti. Nisan ayında Çin'de toplam 2,215 yabancı işletmeye onay verildi. Bu yılın ilk 4 ayında Çin'de kurulan işletmelerin sayısı 8,152'ye ulaştı. Yao, yılın ilk 4 ayında gerçekleşen yabancı yatırımların büyük bölümünün Asya ve Avrupa'dan geldiğini söyledi. Asya'nın 10 ülke ve bölgesinden yapılan yatırımlar %31.23 oranında artışla 32.88 milyar USD olarak gerçekleşirken, aynı dönemde Avrupa'dan gelen FDI %23.42'lik artışla 2.64 milyar USD oldu.

Amerika'nın Çin'deki yatırımları ise Asya ve Avrupa'nın aksine düşüş gösterdi. Amerika'lı şirketlerin yaptıkları yatırımla bir önceki yılın aynı dönemine

kıyasla %28 oranında azaldı ve 1.03 milyar USD olarak gerçekleşti.

Çin'in ekonomik açıdan gelişmiş doğu kesimlerine gerçekleşen FDI yavaşlarken ülkenin orta ve batı bölgelerine gerçekleştirilen yabancı yatırımlarında artış görüldü.

Doğu Çin bu yılın ilk 4 ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %23.36 artış göstererek 33.18 milyar USD yabancı yatırımı çekti. Batı ve orta bölgelere yapılan yabancı yatırımları ise sırasıyla, %55.84 ve %34.03 oranında arttı. <sup>(9)</sup>

### Çin'in yurtdışı turizmi yabancı truzim acentalarına açıldı

Çin yurtdışı turizm sektörünü yabancı yatırımlara açtı. Çin hükümeti yabancı ortaklığı ile kurulan 3 truzim acentasına lisans verdi. Acentalar Çinli turist gruplarını yurtdışına yollayabilecekler.

Çin Ulusal Turizm İdaresi, TUI China Travel Co Ltd, CITS American Express Travel Services Ltd. ve JTB New Century International Tours Co Ltd. şirketlerine lisans verdi. Kurulan ortak teşebbüsler Avrupa, Amerika ve Japon şirketlerinin iştirakinden oluşmakta.

Çin Ticaret Bakanlığı, Çin Ulusal Turizm İdaresi'nin bu üç şirkete onay vermesinin ardından 14 ortak teşebbüslü truzim acentası da başvuru gerçekleştirdiğini açıkladı. Dış turizm sektörü geçen yılın Eylül ayında yabancı yatırımlarına açılmıştı.

Çin Turizm Akademisi'nin raporuna göre, bu yılın Nisan ayında 57 milyon Çinli turist yurtdışını ziyaret etti ve toplam 48 milyar USD harcama yaptı. 2011 yılında toplam 65 milyon Çinli'nin yurtdışı seyahati gerçekleştireceği ve 55 milyar USD harcama yapacağı tahmin edilmekte. <sup>(10)</sup>

### Çin Yurtdışı Yatırımları

Çin Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Yao'nun yaptığı açıklamaya göre 2011'in ilk dört ayında Çin'in yurtdışı yatırımları geçen yılın aynı dönemine kıyasla %17.5 oranında artış göstererek 13.4 milyar USD'ye ulaştı.

Nisan ayında, Çin'in yurtdışına gerçekleştirdiği mali olmayan yatırımlar 272.2 milyar USD olarak gerçekleşti.

Geçtiğimiz dört ayda Çin dış yatırımlarının 4.2 milyar USD'si (%31.3'lük bölüm) şirket birleşmelerine olmuştur.

Yurtdışı projeleri aynı dönemde toplam 24.88 milyar USD'lik gelir getirmiştir.

Nisan ayının sonu itibariyle toplam 775000 Çinli işçi yurtdışı projelerinde çalışmaktadır. Bu rakam geçen yılın aynı dönemine kıyasla 22000 daha azdır. Yao, bu azalışın son zamanlarda Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da yaşanan kargaşa nedeniyle ülkeye geri dönüşü sağlanan Çinli işçiler ile bağlantılı olduğunu belirtti. <sup>(11)</sup>

### Shanghai, vatandaşlarına yurtdışına direk olarak yatırım yapma izni vermeyi planlıyor

Xinhua Haber Ajansı'nın verdiği habere göre, Shanghai, Çin Devlet Konseyi'ne Shanghai'lı vatandaşların yurtdışına direk yatırım gerçekleştirebilmelerine izin verilmesi için bir öneri sundu. Henüz resmi bir yanıt alınamadı.

Önerinin onaylanması halinde, vatandaşlara büyük kolaylık sağlanacağını dile getiren Shanghai Maliyesi Direktör Yardımcısı Xu Quan şuan geçerli olan yasa yurtdışına yatırım yapacak kişilerin önce bir şirket kurmasını gerekiyor . Xu, vatandaşlara yurtdışına direk yatırım izni tanınması Shanghai'nın Finans Merkezi olması

yolunda hükümetin yapacağı politik bir yenilik olacaktır dedi.

2011 yılının başında Zhejiang Eyaleti, Wenzhou şehri yetkilileri ilk olarak bu öneriyi hükümete sunmuştu. Ancak plan henüz resmi olarak onaylanmadı. (12)

## II. Çin'in Dış Ülkelerle İlişkileri

### ➤ AB ile İlişkiler

#### Xi Jinping: Çin-Avrupa işbirliği geliştirilmeli

Çin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Xi Jinping, Çin-Avrupa ilişkilerinin eşitlik ve güven temelinde, karşılıklı yarar ilkesine dayanarak sürdürülmesi ve her alanda işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Çin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Xi Jinping, Avrupa Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy'la Beijing'de bugün (18 Mayıs) görüştü.

Görüşmede, Çin'in Avrupa Birliği'ni (AB) dünyadaki önemli güçlerden biri olarak gördüğünü söyleyen Xi Jinping, birliğin entegrasyon sürecine öteden beri destek veren ülkesinin, stratejik ortaklık ilişkilerinin geliştirilmesine de büyük önem verdiğine dikkat çekti. Xi Jinping, ayrıca Çin'in kalkınması ve

önümüzdeki 5 yıl için belirlenen kalkınma planı hakkında da bilgi verdi.

Herman Van Rompuy, görüşmede AB'nin Çin'le farklı alanlarda işbirliğini güçlendirmeye ve Avrupa-Çin stratejik ortaklık ilişkilerini daha üst bir düzeye taşımaya hazır olduğunu ifade etti. (13)

#### Çin: "AB'nin anti dumping tarifeleri adil değil"

Çin, AB Çin'den ithal edilen dergi ve katalogların basımında kullanılan yüksek kaliteli kuşe kağıtlara ek gümrük vergisi uygulayarak DTÖ kurallarına aykırı davrandığını dile getirdi. AB Çin'e karşı uyguladığı anti sübvansiyon ve anti dumping vergilerinin Avrupa'daki yerel işletmelerin çıkarlarını savunmak amacıyla getirdiğini savunuyor.

Çinli uzmanlar, AB'nin 5 yılda Çin'den ithal ettiği kuşe kağıtlara %8 ila %35.1 oranında vergilendirme koyduğunu belirtti.

AB ise, Çin'li kağıt üreticilerinin hükümet desteği ile bankalardan ucuz kredi sağlayarak haksız rekabete neden olduğunu ve AB'deki kağıt sektörünü korumak için ilk kez böyle bir uygulamaya gittikleri açıklamasını yaptı.

Çin Ticaret Bakanlığı sözcüsü Yao Jian, Çin hükümetinin ve ulusal şirketlerin

kuşe kağıdı sektörüne uygulanan herhangi bir devlet sübvansiyonu olmadığı ve bu sektörün market ekonomi prensipleri ile işlediğini kanıtlayan tüm delillerin sunulduğunu belirtti.

Tsinghua Üniversitesi kıdemli ticaret uzmanı Zhou Shijian, AB'nin DTÖ kurallarını çiğnediğini Çin'in DTÖ'de bu konuyu dile getirmesi gerektiğini belirtti.

(14)

### ➤ Amerika ile ilişkiler

#### ABD'nin Çin şirketlerine ve özel kişilere yaptırım uygulamasına tepki

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jiang Yu, ABD'nin Çin şirketlerine yaptırım uygulaması ve Çin ile Rusya arasındaki enerji işbirliği konularında Çin'in tutumunu açıkladı.

Jiang Yu, ABD'nin üç Çin şirketine ve ilgili kişilere yaptırım uygulamasıyla ilgili olarak 26 Mayıs'ta yaptığı açıklamada, ABD'nin Çin şirketlerine ve özel kişilere kendi yasalarına göre yaptırım uygulamasına karşı çıktıklarını söyledi. Sözcü Jiang, bunun iki ülke arasında nükleer ve biyokimyasal silahlar ile füzelerin yayılmasının önlenmesi alanında eşitlik ve karşılıklı saygı temelinde işbirliği yapılması bakımından yararlı bir davranış olmadığını belirtti.

Çin'in nükleer ve biyokimyasal silahlar ile füzelerin yayılmasının önlenmesi alanında etkili bir ihracat kontrol sistemine sahip olduğuna işaret eden Jiang Yu, Çin'deki şirketlerin veya kişilerin yasadışı faaliyetlerde bulunmaları durumunda, Çin yasalarına göre cezalandırılacaklarını vurguladı.

Sözcü Jiang Yu, Batı Asya ve Kuzey Afrika'daki gelişmelere değinirken, bölge ülkelerinin içişlerine kendilerinin karar vermeleri ilkesine saygı gösteren Çin'in, bu ülkelerin hükümetleri ve halklarının, kendi gelişme yollarını ve yönetim tarzlarını kendilerinin bulma gücüne sahip olduklarına inandığını belirtti.

Jiang Yu, Çin ve Rusya'ya ait şirketler arasında hampetrol fiyatları konusunda çıkan anlaşmazlığın iki ülke arasında enerji alanındaki işbirliğini etkileyip etkilemeyeceği konusundaki bir soruya cevap verdi. Çin ile Rusya arasındaki enerji işbirliğinin karşılıklı yarar ve "kazan-kazandır" ilkesine dayalı olduğuna dikkat çeken Jiang Yu, iki taraf arasındaki enerji görüşmelerinde şu an mevcut olan teknik sorunlar karşısında iki ülke hükümetlerinin şirketlerden karşılıklı anlayış ve dostça istişare temelinde

sıkıntıları görüşmeyle çözmelerini istediklerini ifade etti. (15)

### Çin'den Amerika'ya gerçekleştirilen direk yatırımlar Amerika'ya fayda sağlıyor

Wall Street Journal'ın yayınladığı bir makaleye göre, Çinli firmaların Amerika'da gerçekleştirdikleri direk yatırımlar kazan-kazan durumu sağlıyor.

Makaleye göre, "Çin'in kazanımları Amerika'nın kazanımları olabilir", "Amerika Çinli yatırımlardan kazanım sağlıyor".

Yapılan araştırmaya göre, Çinli işletmeler, 2020 yılı itibariyle 1 trilyon ile 2 trilyon USD arasında yurtdışı yatırımı gerçekleştirmeyi planlıyor. Makalede, Washington ve Amerika genelinde anti Çin fikri ilişkilere perde çekmezse Amerika bu yatırımlarından en büyük payı alan olabilir.

Çin 2000'li yılların ortasında yurtdışı yatırımlarına başladı, yatırımlar en çok doğal kaynak alanlarına gerçekleştirildi. Çinli firmalar Amerika'da yatırım yapma girişimlerinde bulundular, ancak, CNOOC'nin 2005 yılında Uncoal şirketi ihalesinde kaybetmesi ile birlikte bu eğilim azaldı.

Sadece 2010 yılında, Çinli işletmeler Amerika'da 25 adet "yeşilalan" projesine

toplam 5 milyar USD harcadı. Çin halen Amerika'ya yapılan yabancı yatırımlarda çok az bir paya sahip. (16)

### Boeing Çin'deki alımlarını 2015 itibariyle ikiye katlamayı planlıyor

Boeing'in parçalarını üreten Çin'deki fabrikanın Genel Müdürü Gary A. Baker, Boeing'in 2015 itibariyle, Çin'den ham madde ve hizmet alımlarını iki katına çıkarmayı amaçladığını söyledi.

Boeing Tianjin Composites Co., Ltd. halihazırda Çinli tedarikçilerden yıllık 200 milyon USD değerinde hammadde ve hizmet alımı gerçekleştiriyor.

Baker, üretim kapasitesinin 2013 yılında iki katlanacağını, ayda 5000 parça üretileceğini ve bu süreç içerisinde fabrikanın 300 kişi daha istihdam edeceğini de belirtti.

Boeing Tianjin Composites, Boeing'in 737, 747-8, 767, 777, 787 ve CF34-10 modelleri için parça üretiyor.

Boeing, Hexcel, Goodrich, FACC AG, Korean Aerospace Industries, Triumph Group, Boeing Aerostructures Australia, Shanghai Aviation Industry Corporation and Xi'an Aviation Industry Corporation

Boeing's Tianjin şirketinin müşterileri arasında. (17)

### Çin-ABD diyalogu verimli geçti

Çin Başbakan Yardımcısı Wang Qishan, Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalogu 3. Turu'nun verimli bir şekilde sona erdiğini ve yüksek teknoloji ürünlerinin ihracatına getirilen sınırlamalar konusunda ABD'nin Çin'e "hafifletme" sözü verdiğini belirtti.

Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalogu 3. Turu Washington'da 10 Mayıs'ta sona erdi. Başbakan Yardımcısı Wang, toplantının ardından düzenlenen basın toplantısında, iki gün süren diyalogda iki ülkenin karşılıklı yarara dayalı birçok konuda anlaşmalarını söyledi. ABD tarafından Çin'e yüksek teknoloji ürünleri ihracatında koyulan sınırlamaların hafifletileceğini söyleyen Wang Qishan, ayrıca ABD'nin, Çin-ABD Ticaret Konseyi aracılığıyla Çin'in piyasa ekonomisi statüsünü kısa bir zamanda tanıma taahhüdünde bulunduğunu da ifade etti.

Wang Qishan, "Çin ve ABD Ekonomilerinin Güçlü, Sürdürülebilir ve Dengeli Büyümesinin Hızlandırılması ile Ekonomik İşbirliğinin Güçlendirilmesi

Çerçeve Anlaşması" imzalandığını söyledi.

Ayrıca, Çin ile ABD arasında demiryolu ve elektrik şebekesi gibi altyapı tesisleri kurulması ile temiz enerji, yeşil ekonomi ve bilimsel yenilik gibi alanlarda işbirliğinin güçlendirilmesi, iki ülkenin yerel yönetimleri ve işletmeleri arasındaki temasların yoğunlaştırılması üzerinde de fikirbirliği sağlandı.

ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, son diyalog toplantılarında alınan sonuçları memnuniyetle karşıladıklarını ve iki ülke arasındaki karşılıklı güvenin pekiştirildiğini dile getirdi. (18)

### ➤ Diğer Ülkelerle İlişkiler

#### Wen Jiabao, Çin-Japonya-Kore Cumhuriyeti ortaklık ilişkilerini

Çin Başbakanı Wen Jiabao, aralarında yoğun ilişkiler bulunan ve ortak çıkarlara sahip olan Çin, Japonya ve Kore Cumhuriyeti'nin üçlü ortaklık ilişkilerini kararlılıkla geliştirmesi gerektiğini söyledi.

4. Çin-Japonya-Kore Cumhuriyeti Liderleri Toplantısı, Tokyo'da bugün (22 Mayıs) yapıldı. Zirveye katılan Wen Jiabao konuşmasında, Japonya'da iki ay önce meydana gelen şiddetli deprem

ve yol açtığı tsunaminin büyük miktarda can ve mal kayıplarına neden olduğunu hatırlatarak, Çin'in Japonya'nın afet sonrası yeniden yapılandırma çalışmalarına elinden gelen yardımı yapmaya hazır olduğunu söyledi. Wen, Japonya halkının hükümet liderliğinde tüm zorlukların üstesinden geleceğine ve yurtlarını yeniden inşa edeceklerine inandığını ifade etti.

Wen Jiabao, toplantının ardından düzenlenen basın toplantısında, diyalog ve istişarenin Kore Yarımadası sorununun nihai çıkış yolu olduğunu vurguladı ve sorunun çözümü için yürütülen görüşmelerin sürdürülmesi gerektiğini kaydetti.

Çin Başbakanı Wen Jiabao, daha sonra Japonya Başbakanı Naoto Kan ve Kore Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Lee Myung-bak'la ayrı ayrı görüştü. Görüşmelerde, Kore Yarımadası sorunu hakkındaki temasların ve eşgüdümün güçlendirilmesi ile Altılı Görüşmeler'in yeniden başlatılması konuları ele alındı.

(19)

### ➤ Türkiye ile İlişkiler

**Türk-Çin İş Forumu İstanbul'da  
toplanıyor**

Kısa adı TÜÇSİAD olan Türk-Çin Sanayici ve İş Adamları Derneği tarafından, iki ülke yatırımcılarını ve iş adamlarını bir araya getirmek amacıyla iş forumu düzenleniyor.

Birincisi 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde İstanbul'da toplanacak olan forumun ikincisinin Çin'de yapılması ve geleneksel hale getirilmesi hedefleniyor.

TÜÇSİAD tarafından yapılan açıklamada, dernek olarak, "Bu ilk dev buluşmayla '21. Yüzyılın İpek Yolu' olma hedefinde ilk adımın atılmak istendiği" belirtildi.

Türkiye ile Çin arasındaki ticari ilişkilerin 2000 yılından bu yana düzenli bir gelişme gösterdiği ifade edilen açıklamada, üst düzey ziyaretlerle ilişkilerin daha da sağlamlaştığı ve ikili anlaşmaların ülkelerin gelecekte daha kârlı ortaklıklara imza atacağını gösterdiği kaydedildi.

Açıklamada, "Her ne kadar ilişkiler gelişmekte olsa da, ikili ticaretteki dengesizlik, coğrafi uzaklık, lojistik ve taşımacılık alanında etkili anlaşmaların yapılmamış olması, bilgi eksikliği ve güvensizliğe dayalı ticari anlaşmazlıklar, iki ülkenin ticari ilişkilerinde en göze çarpan sorunlar olarak görünmektedir" değerlendirmesine yer verildi.

İş forumunun, maden, gıda, inşaat-müteahhitlik hizmetleri ve enerji olmak üzere dört ana sektörde yapılmasına

karar verildiği belirtilen açıklamada, sektörler itibariyle katılması beklenen firmalar da sıralandı.

İş forumunun açılışına, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Gong Xiaosheng'in katılması bekleniyor. (20)

### **Xinjiang'da Türkiye Sanayi Bölgesi kurulacak**

Urumçi'de ilk Türkiye Sanayi Bölgesi'nin kurulacağı bildirildi.

Türkiye Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan bir heyet, Çin'in Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi Ticaret Müdürlüğü'yle Urumçi'de kısa süre önce bir mutabakat zaptı imzaladı. Mutabakat zaptına göre Xinjiang'da kurulacak ilk Türkiye Sanayi Bölgesi'nde Türk işletmeleri yatırım yapmaya teşvik edilecek. Sanayi bölgesini bir platform olarak gören taraflar, bölgede çok yönlü ekonomik ve ticari işbirliğini güçlendirecek.

İki tarafın ortak çalışma grubu kurmasıyla düzenli toplantılar yapılacak ve Türkiye Sanayi Bölgesi'nin kurulması için fizibilite çalışmasının yanı sıra her iki tarafı da ilgilendiren alanlardaki işbirliği imkânları görüşülecek.

Daha önce Urumçi Ekonomik ve Teknolojik Kalkınma Bölgesi ve Ganbaoquan Sanayi Bölgesi'ni ziyaret eden Türk heyeti, Türkiye Sanayi Bölgesi'nin kurulacağı alana gelip koşulları araştırdı. Heyet, gelişme planı, maliyet, teşvik politikaları gibi konuları Çinli yetkililerle görüştü. (21)

### **Fuarda Çinli Tekstilcilerin Stand Protestosu**

CNR Expo İstanbul Fuarı'nın ilk günü, Çin'den gelen bir firma temsilcileri, tekstilci kendilerine stant kurmak için anlaşma yaptıkları bölümün verilmediğini iddia ederek eylem yaptı.

CNR Expo İstanbul'da bu yıl 17'inci kez gerçekleştirilen Dünyanın ikinci ve Türkiye'nin en büyük fuarı olan Evteks İstanbul Ev Tekstili Fuarı'nın ilk günü, Çin'den gelen bir firma temsilcileri, tekstilci kendilerine stant kurmak için anlaşma yaptıkları bölümün verilmediğini iddia ederek eylem yaptı.

### **İNGİLİZCE VE ÇİNCE PANKART AÇTILAR**

Bine yakın firmanın katılımıyla CNR Expo İstanbul'da gerçekleştirilen EVTEKS İstanbul Ev Tekstili Fuarı'nın ilk gününde yerlerini beğenmeyen bir grup, Çinli firma çalışanları durumu protesto etti. Kendilerine gösterilen yerlerin anlaşma yaptıkları yerler

olmadıklarını öne süren, aralarında kadınlarında bulunduğu 100'e yakın Çinli tekstilci ile fuarın güvenlik görevlileri arasında kısa süreli arbede yaşandı. Fuar alanı girişinde pankartlar hazırlayan ve sloganlar atan Çinliler, 5'inci Salon için anlaşma yaptıklarını ancak kendilerine otopark alanı yanında bir yer gösterildiğini söylediler. Kısa süreli arbedenin yaşandığı fuar girişinde, aldatıldıklarını içeren İngilizce ve Çince yazılı pankartlar açarak seslerini duyurmaya çalıştılar.

## BİZİMLE DEĞİL ACENTELERİ İLE İLGİLİ

Fuarın açılışının ardından Çinli firma temsilcilerinin protestolarını değerlendiren CNR Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ceyda Erem, "Çinlilerin problemi bizimle alakalı değil, acenteleri ile ilgili. Zaten otellerini de beğenmemişler" dedi.

## 160'İ YABANCI 1000'E FİRMA KATILIYOR

CNR Expo İstanbul'da bu yıl 17'inci kez gerçekleştirilen olan EVTEKS Fuarı, 18 Mayıs'tan 21 Mayıs'a kadar sürecek. Yaklaşık 120 bin metre karelik alanda düzenlenecek fuar Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) Türkiye Ev Tekstili

Sanayici ve İşadamları Derneği (TETSİAD), Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) ve KOSGEB destekleriyle gerçekleştirilecek. Fuara, bu yıl 160'ı yabancı yaklaşık bin firma katılıyor. (22)

## TL ve Dolar karşısındaki Çin Yuan RMB kuru (31.05.2011) (23)

TL	4.06772
USD	6.48050

## III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- 17 Mart 2011, PetroChina ve Sudi Arabistan Petrol Şirketi "Yunnan Rafineri Projesi Mutabakat Zabtı" imzaladı. Anlaşmaya göre iki şirket toplam 10 milyon ton petrol tedarik edecek. (24)
- 7 Nisan 2011 tarihinde Çinli Otomobil Üreticisi Chery ve Alman Bayer Grubu ortak AR&GE merkezi kurulması için anlaşma imzaladı. Anlaşmaya göre, iki şirket Chery'nin ürettiği araçlarda kullanılacak hafif araç parçaları yönelik çalışmalar yapacak. Aynı zamanda Chery Otomobil Bayer'in teknolojik desteği ile enerji tasarrufu sağlayan hafif araçların da

gelişimi için çalışmalar  
gerçekleştirecek. (25)

- 29 Nisan 2011, Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao Malezyayı ziyaret etti. Ziyaret çerçevesinde Çinli ve Malezyalı şirketler çeşitli projelerde ortaklık anlaşmaları imzaladılar:

Çinli Huadian Engineering Co., Ltd. ve Malezya Janakuasa Kömür Ateşli Enerji Santrali inşaatı Anlaşması

ZTE Corporation ve Malezya Telekom DİGİ, telekom ekipmanları tedarigi anlaşması

(26)

- 13 Mayıs 2011, Pekin Belediyesi ve Goldman Sachs Group yuan'ın domine olduğu 5 milyar yuan (770 milyon USD) özel sermaye fonu oluşturulması anlaşmasına imza attı. (27)

- 19 Mayıs, Çin ve Rusya bilim ve teknoloji merkezi Çin'in Jiangsu Eyaleti, Changzhou şehrinde kuruldu. Proje kapsamında 3 ila 5 yıl arasında, 100 milyon m2 Lityum-iyon pil separatörü üretilmesi planlanmakta. Toplam yatırım 1 milyar RMB değerinde.

(28)

## Kaynaklar

1. <http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/27/121463655.htm>
2. Beijing Review, May 26, NDRC China Census Report
3. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/18/1s133232.htm>
4. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/12/c\\_121408364\\_2.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/12/c_121408364_2.htm)
5. [http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110511\\_402725042.htm](http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110511_402725042.htm)
6. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/11/c\\_121405253.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/11/c_121405253.htm)
7. [http://www.bbc.co.uk/turkce/ekonomi/2011/05/110513\\_china\\_reserve.shtml](http://www.bbc.co.uk/turkce/ekonomi/2011/05/110513_china_reserve.shtml)
8. [http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/10/c\\_121398864.htm](http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-05/10/c_121398864.htm)
9. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201105/20110507559065.html>
10. <http://news.xinmin.cn/rollnews/2011/05/26/10925346.html>
11. <http://news.cntv.cn/20110517/112179.shtml>
12. <http://zt-hzrb.hangzhou.com.cn/system/2011/05/23/011349438.shtml>
13. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/18/1s133244.htm>
14. <http://www.ftchinese.com/story/001037853/ce>
15. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/26/1s133397.htm>
16. [http://europe.chinadaily.com.cn/business/2011-05/13/content\\_12507580.htm](http://europe.chinadaily.com.cn/business/2011-05/13/content_12507580.htm)
17. [http://news.xinhuanet.com/world/2011-05/11/c\\_121405414.htm](http://news.xinhuanet.com/world/2011-05/11/c_121405414.htm)
18. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/11/1s133116.htm>
19. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/22/1s133306.htm>
20. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/28/1s133436.htm>
21. <http://turkish.cri.cn/781/2011/05/02/1s132902.htm>
22. <http://www.sondakika.com/haber-fuarda-cinli-tekstilcilerin-stand-protestosu-2735127>
23. <http://www.xe.com/ucc/>
24. <http://www.sse.net.cn/info/0-253693-15449163113382391959.html>
25. <http://auto.qq.com/a/20110412/000119.htm>
26. [http://www.chinaacc.com/new/184\\_186\\_201104/29du38842416.shtml](http://www.chinaacc.com/new/184_186_201104/29du38842416.shtml)
27. <http://money.163.com/11/0513/06/73TPMHTU00253B0H.html>
28. [http://news.xinhuanet.com/world/2011-05/19/c\\_121436442.htm](http://news.xinhuanet.com/world/2011-05/19/c_121436442.htm)



